

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Диян Михайлов Георгиев,

Аграрен факултет, Тракийски университет, Стара Загора

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“

по: област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика;

Професионално направление 4.3. Биологически науки;

Докторска програма „Екология и опазване на екосистемите“

Автор: Александър Емилов Петров

Тема: „Сравнително проучване върху някои аспекти от екологията на лисицата (*Vulpes vulpes* L., 1758) и бялката (*Martes foina* Erxl., 1777) в местообитания от различен тип“

Научни ръководители: доц. д-р Ивелин Алдинов Моллов (ПУ „Паисий Хилендарски“, Биологически факултет, катедра „Екология и ООС“) и проф. д-р Евгений Георгиев Райчев (Тракийски университет, Аграрен факултет)

1. Общо описание на представените материали

Със заповед № Р33-РД-21-2268 от 10.12.2024г. на Ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ (ПУ) съм определен за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема „Сравнително проучване върху някои аспекти от екологията на лисицата (*Vulpes vulpes* L., 1758) и бялката (*Martes foina* Erxl., 1777) в местообитания от различен тип“, за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ в Област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика; Професионално направление 4.3. Биологически науки; Докторска програма „Екология и опазване на екосистемите“. Автор на дисертационния труд е Александър Емилов Петров - докторант в (редовна форма на обучение) към катедра Екология и ООС, Биологически факултет при ПУ „Паисий Хилендарски“. Научни ръководители са доц. д-р Ивелин Алдинов Моллов (ПУ „Паисий Хилендарски“, Биологически факултет, катедра „Екология и ООС“) и проф. д-р Евгений Георгиев Райчев (Тракийски университет, Аграрен факултет)

Представеният от Александър Петров комплект материали на хартиен носител е в **не** пълен вид, съгласно Чл.36 (1) от Правилника за развитие на академичния състав на ПУ, който трябва да включва следните документи:

- молба до Ректора на ПУ за разкриване на процедурата за защита на дисертационен труд - **НЕ**;
- автобиография в европейски формат - **ДА**;
- протокол от катедрения съвет, свързан с докладване на готовността за откриване на процедурата и с предварително обсъждане на дисертационния труд - **НЕ**;
- дисертационен труд - **ДА**;
- автореферат - **ДА**;
- списък на научните публикации по темата на дисертацията - **НЕ**;
- копия на научните публикации - **ДА**;
- списък на забелязани цитирания - **НЕ**;
- декларация за оригиналност и достоверност на приложените документи - **НЕ**;

- справка за спазване на специфичните изисквания на съответния факултет (само за докторантите зачислени до 04.05.2018 г.) - **ДА**;
- един документ – **ЗАГЛАВИЕ НА АНГЛИЙСКИ ЕЗИК**

Докторантът е приложил 5 броя публикации, автореферат и дисертация.

Бележки и коментар по документите: Прави впечатление negliжиращото отношение на докторанта към сериозността на процедурата, липса на отговорност и ангажираност. Материалите не са подредени, заглавията на документите не са унифицирани, има на кирилица и на латиница. Абстракт, който по същество е автореферат на английски език и т.н.

За мен докторанта демонстрира отрицателно отношение към катедрата, факултета, университета и научното жури. Пренебрегнал е изцяло направените бележки на предварителното обсъждане и не се е съобразил с препоръките.

2. Актуалност на тематиката

Научният аспект на проучването е изключително актуален, тъй като разглежда проблемите с урбанизиране на средата, нарастване на агроценозите, загубата на естествени местообитания и синантропизация на видовете. В проучването са съпоставени два вида, които са типични хищници и имат ключова роля в агроecosystemите.

3. Познаване на проблема

Докторанта показва познания по териология, екология и ботаника, което му дава възможност да изпълни планираните задачи. Анализирани са значителен обем от литературни източници, което дава възможност да се формулират работните хипотези.

4. Методика на изследването

Използваните методи дават възможност да се реализират целта и задачите на проучването. Използването на фото капаните е в съответствие с методиките от цитираните литературни източници. Използваните коефициенти и статистически анализи са адекватни към приложената методика и обекти на проучването.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Така представен дисертационният труд не е завършен! Направен е добър увод и литературен преглед, но липсва заключение в края, което да насочи аудиторията към необходимостта от проведеното проучване. Разделът „Резултати“ е без обсъждане. Коментари или обсъждане на постигнатите резултати липсват, като част от раздела или като самостоятелна глава, което навежда на мисълта, че дисертацията не е написана!

Поради това не става ясно как са формулирани изводите, а приносите по-скоро изглеждат като изисквана необходимост, отколкото произтичащи от резултатите.

6. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

Представени са пет публикации по дисертацията, които отразяват резултатите от проучването. Две от тях са кратки бележки (в *Ecologia Balkanica*), както и две публикации в *Zoology Notes*, където според изискванията на списанието се публикуват кратки съобщения, т.е. 4 от споменатите 5 статии. Трябва да се отбележи, че всички публикации са в реномирани списания.

ния, известни в зоологичните и екологични научни среди, което несъмнено повишава цитируемостта им. Всички представят резултатите от проучването и подкрепят неговата актуалност и значимост.

7. Автореферат

Представен е автореферат който да попълни комплекта от документи, заради процедурата, а не е спазен подхода да представи дисертацията в съкратен вариант. Какво имам предвид: при изготвянето на Автореферата са допуснати неточности и пропуски. На заглавната страница стои надпис Дисертационен труд – не Автореферат. Липсва номер на протокол с който дисертационният труд е насочен за защита и стоят въпросителни знаци за неговата необходимост (показва липсата му). Информация за Литературният преглед въобще няма и т.н. По скоро е търсен начин да се покаже съществуването на автореферат и е пренебрегната неговата важност. Така, че освен да представя основните резултати, постигнати в дисертацията, автореферата не е направен според изискванията на съответните правилници.

8. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

Както споменах в самото начало дисертацията е актуална предвид ключовата роля на проучваните обекти, територии и възможности за навлизане в конфликтни точки с хората.

Резултатите могат с успех да бъдат използвани за целите на биомониторинга, което е пропуснато като елемент (според мен) в дисертацията.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд **съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“.**

Дисертационният труд показва, че докторантът **притежава** задълбочени теоретични знания и професионални умения по научна специалност, но не ги реализира в цялата им същност. Тъй като зад докторанта стоят авторитетни учени, като научни ръководители и утвърдени институции в областта на екологията и опазването на екосистемите, искрено се надявам, че посочените пропуски в дисертационния труд на Александър Петров в бъдеще ще бъдат минимизирани, преодолявани и избягвани!

В заключение давам своята **положителна оценка** за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и **предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“** на Александър Емилов Петров в област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика; Професионално направление 4.3. Биологически науки; Докторска програма „Екология и опазване на екосистемите“.

24.01.2025 г.

Изготвил становището:

(проф. д-р Диян Георгиев)